

Advokatų ES teisės mokymas Čekijoje

Atsakymą pateikusi institucija: Čekijos advokatų asociacija (Česká advokátní komora (ČAK))

Čekijos NACIONALINĖS ADVOKATŲ MOKYMO SISTEMOS APRAŠAS

1. Profesijos įgijimas

Būtinasis aukštasis / universitetinis išsilavinimas

TAIP.

Privalomas teisinis išsilavinimas

TAIP.

Reikalavimai asmeniui, siekiančiam tapti visateisiu advokatu:

- registracija į advokatūrą (kandidatų profilius, jei kvalifikacinis laipsnis buvo įgytas užsienyje, vertina advokatūros patariamasis komitetas teisinio švietimo peržiūros klausimais (toliau – komitetas); komitetą sudaro aukštas akademines pareigas einantys teisininkai, pvz., fakultetų dekanai, rektorių pavaduotojai);
- advokato padėjėjo praktika. Šiuo terminu apibūdinamas pasirengimo advokato veiklai laikotarpis (**3 metai**), kurį visi advokato padėjėjai praleidžia vadovaujami advokato, bendrovėje arba užsienio bendrovėje. Praktikos tikslas – dirbti prižiūrint patyrusiam praktikuojančiam advokatui ir įgyti praktinei veiklai reikalingų žinių ir patirties;
- egzaminai (**kuriuos organizuoja Čekijos advokatų asociacija**);
- patikimumas.

Alternatyvūs būdai tapti advokatu

Toliau nurodyti egzaminai laikomi prilygstančiais advokato egzaminui:

- profesinis teisėjo egzaminas;
- teisėjo egzaminas;
- bendras teisėjo egzaminas;
- bendras teisėjo ir advokato egzaminas;
- prokuroro kvalifikacinis egzaminas;
- baigiamasis baudžiamųjų bylų advokatų egzaminas (*státní zastupitelství*);
- arbitražo egzaminas;
- notaro egzaminai;
- [licenciją turinčių vykdymo pareigūnų](#) (teismo antstolių) egzaminas.

2. Mokymas pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu

Ar yra nustatytas pasirengimo advokato veiklai laikotarpis?

TAIP

Teisinis pagrindas

Pagal [1996 m. kovo 13 d. įstatymo Nr. 85/1996 dėl teisininko profesijos](#) 5 straipsnio 1 dalies c punktą (iš dalies pakeistas) „advokatūra priima advokatą įrašydama jo vardą ir pavardę į praktikuojančių advokatų sąrašą, atsižvelgdama į bet kurio asmens, be kita ko, **ne mažiau nei trejus metus** kaip advokato padėjėjas dalyvavusio profesinio mokymo kursuose, prašymą“.

Ar šis laikotarpis privalomas?	TAIP	Nustatyta trukmė: ne mažiau kaip 3 metai.
Už pasirengimo advokato veiklai laikotarpio mokymą atsakingų institucijų rūšys:	- Advokatų asociacija, kuri rengia privalomus advokato padėjėjų mokymo kursus; - profesinis mokymas advokatų kontoroje, įmonėje arba užsienio įmonėje siekiant įgyti praktinei veiklai reikalingų žinių ir patirties (mokymui vadovauja advokatas).	
Pasirengimo advokato veiklai mokymo forma	- praktika, kuriai vadovauja privatus praktikuojantis advokatas, - mokymai, susiję su neteisinių profesinių įgūdžių ugdymu, ir - mokymai, susiję su teisinių profesinių įgūdžių ugdymu.	
Stojamasis egzaminas / patikrinimas prieš pasirengimo advokato veiklai laikotarpį	Taip	- diplomo patikrinimas ir (arba) patvirtinimas; - rašytinio prašymo vertinimas; - pokalbis (šis reikalavimas taikomas pareiškėjams, kurie kreipiasi į advokatų kontorą). Atlikus vertinimą, kandidatai įrašomi į advokatūros advokato padėjėjų sąrašą.
Pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu taikoma parengta mokymo programa	Mokymo programa nenustatyta	Galima lankyti advokatūros rengiamus kursus. Mokymo turinys ir kokybė iš esmės priklauso nuo mokymo vadovo (advokato) ir nuo jo teisinių žinių. Galimybė pasinaudoti mokymu (privalomi seminarai pasirengimo advokato veiklai laikotarpiu). Advokatūra parenka temas ir rengia privalomus seminarus: - seminarai privatinės teisės tema, kurie trunka 8 pusdienius; - seminarai viešosios teisės tema, kurie trunka 6 pusdienius; - seminarai baudžiamosios teisės tema, kurie trunka 6 pusdienius; - seminarai teisinių konsultacijų, sutarčių ir advokatų įgūdžių, reikalingų verstis teisine praktika, tema, kurie trunka 2 pusdienius; 12 pusdinių trunkantys alternatyvūs seminarai, kuriuose aptariamos papildomos temos.
Specialūs reikalavimai, susiję su ES teisės ir kalbų mokymu	NE	ES teisės mokymas priklauso nuo praktikos vadovo kompetencijos. Advokatūros rengiamuose privalomuose seminaruose paprastai aptariami ES teisės aspektai, be to, ES teisė daro labai didelę įtaką Čekijos teisei. Be to, taip pat siūloma dalyvauti įvairiuose papildomuose seminaruose ES teisės tema.
Pasirengimo advokato veiklai laikotarpis skirstomas į keletą etapų	NE	
Pasibaigusio pasirengimo advokato veiklai laikotarpio vertinimas / egzaminas:	TAIP	- egzaminai raštu; - egzaminai žodžiu.

3. Tęstinio mokymo sistema		
Tęstinio mokymo ir specializuoto mokymo diferenciacija		NE. Čekijoje nėra tęstinio / specializuoto mokymo sistemos.
Su tęstiniu mokymu susijusios pareigos	NE	Tęstinis mokymas neminimas nei įstatyme, nei vidaus taisyklėse. Pavieniai advokatai savo iniciatyva specializuojasi su jų praktikos veikla susijusioje konkrečioje srityje ir pasirenka tinkamiausią mokymą šioje praktikos srityje. Advokatas į advokatų sąrašą gali būti įrašytas kaip bendros specializacijos praktikuojantis advokatas, tačiau advokatūra taip pat paskelbia 61 specializacijos sąrašą.
Su specializuotu mokymu susijusios pareigos	NE	Specializuotas mokymas neminimas nei įstatyme, nei vidaus taisyklėse.
Su užsienio kalbų mokymusi susijusios pareigos		Nenustatyta jokių pareigų.
Pareigos, susijusios su ES teisės turiniu atsižvelgiant į tęstinį / specializuotą mokymą		Nenustatyta jokių pareigų.
4. Akreditavimo sistemos ir mokymo paslaugų teikėjai		
Akreditacijos galimybė / reikalavimai		Netaikoma.
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių tęstinio mokymo veiklą, skaičius		Netaikoma. Čekijos advokatų asociacija neturi jokios oficialios statistikos.
Mokymo paslaugų teikėjų, rengiančių akredituotą tęstinio mokymo veiklą, rūšys		Nenustatyta jokia mokymo paslaugų teikėjams taikoma akreditacijos sistema. Tačiau mokymo paslaugas teikia Čekijos advokatų asociacija, universitetai, į mokymo kursus kviečiami teisėjai ir profesionalūs teisininkai ir kiti privatūs mokymo paslaugų teikėjai (pvz., BOVA agentūra: ši agentūra nuo 1991 m. veiklą vykdo suaugusiųjų švietimo srityje. BOVA agentūra bendradarbiauja tik su aukščiausios kvalifikacijos verslo, procesinės, baudžiamosios, statybų, darbo ir administracinės teisės sričių ekspertais ir su kitokią kvalifikaciją turinčiais specialistais. BOVA agentūrą akreditavo Londone veikianti Tarptautinė švietimo draugija, o mokymo kursų dalyviai gali gauti tarptautinį pažymėjimą (IES). Čekijos advokatai gali savanoriškai pasirinkti tęstinio mokymo veiklą, kurią organizuoja įvairūs mokymo paslaugų teikėjai.
Veikla ir metodai		

Su tęstiniu arba specializuotu mokymu susijusias pareigas atitinkančios mokymo veiklos rūšys	Netaikoma	Dalyvavimas kitose valstybėse narėse vykdomoje mokymo veikloje. Kadangi su tęstiniu mokymu susijusios pareigos nenustatytos, nėra specifinės dalyvavimo kitose valstybėse narėse vykdomoje mokymo veikloje vertinimo sistemos. Advokatai savarankiškai priima sprendimą dėl dalyvavimo tokioje veikloje.
5. Mokymo veiklos priežiūra		
Organizacijos, padedančios vykdyti tęstinio mokymo veiklos priežiūrą	Čekijoje nėra priežiūros sistemos. Tačiau Čekijos advokatų asociacija, kaip pagrindinė savanoriško tęstinio mokymo paslaugų teikėja, vertina savo mokymo veiklą, pvz., vertina dalyvaujančius advokatus, analizuoja būsimų advokatų poreikius, dabartinio mokymo trūkumus ir t. t.	
Priežiūros procesas	Netaikoma.	